

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΕΦΦ188	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο και άνω
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ξενοφώντος, Έλληνικά		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<i>Διαλέξεις</i>	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</i> <i>Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</i> <i>Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</i> <p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση:</p>

- 1) Να γνωρίζουν και να περιγράφουν τα χαρακτηριστικά του είδους της ιστοριογραφίας
- 2) Να γνωρίζουν γραμματολογικά στοιχεία για τη ζωή, το έργο και τις πηγές του Ξενοφώντα, καθώς και για το ιστορικό, κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο μέσα στο οποίο συνέγραψε τα Έλληνικά
- 3) Να γνωρίζουν και να περιγράφουν το ιστορικό, κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο των γεγονότων που διαδραματίζονται στα Έλληνικά του Ξενοφώντα
- 4) Να αναγνωρίζουν και να αναλύουν διακειμενικές αναφορές στα Έλληνικά του Ξενοφώντα
- 5) Να κατανοούν το αρχαίο κείμενο και τη σημασία του λεξιλογίου του και να αποδίδουν στη Νέα Ελληνική τμήματα του έργου
- 6) Να αναγνωρίζουν και να αναλύουν μορφοσυντακτικές δομές και γραμματικά φαινόμενα της γλώσσας του έργου
- 7) Να περιγράφουν και να κάνουν κριτική ανάλυση των ερμηνευτικών ζητημάτων που προκύπτουν από τη μελέτη του κειμένου
- 8) Να αξιοποιούν την ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία με κριτική διάθεση και ανεξάρτητη σκέψη
- 9) Να χτίζουν επιχειρήματα γραπτώς και προφορικώς που να θέτουν και να απαντούν καίρια ερμηνευτικά ερωτήματα με τρόπο που να δείχνει ικανότητα σύνθεσης και ανάλυσης πρωτογενών και δευτερογενών πηγών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....
 Άλλες...

- 1) Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- 2) Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- 3) Αυτόνομη εργασία

- 4) Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- 5) Επίδειξη κοινωνικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- 6) Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- 7) Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- 8) Αξιολόγηση του πνευματικού έργου άλλων

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Παράδοση 1: α) Εισαγωγή στη ζωή και το έργο του Ξενοφώντα, β) παρουσίαση των βασικών ψηφιακών πηγών της κλασικής φιλολογίας και ιστορίας

Παραδόσεις 2 και 3: Η επιστροφή του Αλκιβιάδη στην Αθήνα το 407 π.Χ. και η φυγή του στη Χερσόνησο (1.4.8 – 23, 1.5.11 – 18) και ο Αλκιβιάδης του Θουκυδίδη (2.65.7 – 12, 6.15 – 16)

Παραδόσεις 4 και 5: Το τέλος του Πελοποννησιακού πολέμου και η επόμενη μέρα για την Αθήνα (405 – 403 π.Χ.)

Παραδόσεις 6 και 7: Δύο αφηγήσεις από την ιστορία της Σπάρτης και την εσωτερική της πολιτική:

α) Η ανάδειξη του Αγησιλάου ως βασιλιά (3.3.1 – 3), β) Η συνωμοσία του Κινάδωνα (3.3.4 – 11)

Παράδοση 8: Η ναυμαχία της Κνίδου το 394 π.Χ. και η επόμενη μέρα (4.3.10 – 14, 4.8.1 – 11)

Παράδοση 9: Η απελευθέρωση της Θήβας το 379 π.Χ. (5.4.2 – 8)

Παράδοση 10: Η ιστορία του Κλεώνυμου και του Αρχίδαμου (5.4.24 – 34)

Παραδόσεις 11 και 12: Διαπραγματεύσεις για ειρήνη μεταξύ Αθήνας και Σπάρτης το 371 π.Χ.: οι τρεις λόγοι – αγορεύσεις των Αθηναίων διαπραγματευτών στη Σπάρτη

Παράδοση 13: α) Το τελευταίο επεισόδιο των Έλληνικων: η μάχη της Μαντινείας το 362 π.Χ. (7.5 από το πρωτότυπο και από μετάφραση), β) Επισκόπηση και ανακεφαλαίωση των κεντρικών αξόνων του μαθήματος, γ) Παρουσίαση και επεξήγηση των κύριων αξόνων αξιολόγησης

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>πρόσωπο με πρόσωπο</p>																					
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Πηγές και βάσεις δεδομένων: Thesaurus Linguae Graecae (TLG), Liddell-Scott-Jones (LSJ), Perseus Digital Library, Loeb Classical Library, L'Année philologique, Wiley Online Library, JSTOR, Suda On Line (SOL), Jacoby Online, Attic Inscriptions Online (AIO) και Packard Humanities Institute (PHI) Greek Inscriptions 2) Διαλέξεις με τη χρήση PowerPoint 3) Πλατφόρμα e-learn: διδακτικό υλικό, ανακοινώσεις, επικοινωνία 4) Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω email 																					
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="663 842 986 900">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="992 842 1315 900">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="663 909 986 936">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="992 909 1315 936">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="663 945 986 1025">Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις</td> <td data-bbox="992 945 1315 1025">83</td> </tr> <tr> <td data-bbox="663 1034 986 1061">Τελική γραπτή εξέταση</td> <td data-bbox="992 1034 1315 1061">3</td> </tr> <tr> <td data-bbox="663 1070 986 1097"></td> <td data-bbox="992 1070 1315 1097"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="663 1106 986 1133"></td> <td data-bbox="992 1106 1315 1133"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="663 1142 986 1169"></td> <td data-bbox="992 1142 1315 1169"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="663 1178 986 1205"></td> <td data-bbox="992 1178 1315 1205"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="663 1214 986 1240"></td> <td data-bbox="992 1214 1315 1240"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="663 1249 986 1276">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="992 1249 1315 1276">125</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	83	Τελική γραπτή εξέταση	3											Σύνολο Μαθήματος	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																					
Διαλέξεις	39																					
Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	83																					
Τελική γραπτή εξέταση	3																					
Σύνολο Μαθήματος	125																					
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική</p>	<p>Τρίωρη Γραπτή Εξέταση στα Ελληνικά, η οποία θα περιλαμβάνει:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ερωτήσεις γραμματολογικού περιεχομένου για τη ζωή και την κοσμοθεωρία του Ξενοφώντα 2) Μετάφραση χωρίων 3) Ασκήσεις γλωσσικές (μορφοσυντακτικής και γραμματικής αναγνώρισης) 4) Ερμηνευτικές ερωτήσεις και σχολιασμός επιλεγμένων χωρίων (πάνω στη δομή και το περιεχόμενο των Έλληνικων) 																					

Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Γενική:

Anderson, J.K., (2002) *Ξενοφών. Η ζωή και το έργο του*, Αθήνα.

Carlier, P., (2005) *Ο ελληνικός κόσμος τον 4ο π.Χ. αιώνα: μέχρι το θάνατο του Μ. Αλεξάνδρου*, Αθήνα.

Flower, M. A. (επιμ.) (2021) *Είκοσι δύο Μελέτες για τον Ξενοφώντα* (μτφ. Γ. Βασίλαρος), Gutenberg.

Ράπτης, Αθ. (20002 – 2005) *Ελληνικά Ξενοφώντος. Εισαγωγή, μετάφραση σχόλια*, 3 τόμοι, Θεσσαλονίκη.

Ρούφος, Ρ. (2000) *Ξενοφώντος Ελληνικά. Μετάφραση*. Αθήνα 2000.

Anderson, J.K. (2002) *Ξενοφών. Η ζωή και το έργο του*, Αθήνα.

Carlier, P. (2005) *Ο ελληνικός κόσμος τον 4ο π.Χ. αιώνα: μέχρι το θάνατο του Μ. Αλεξάνδρου*, Αθήνα.

Dillery, J. (1995) *Xenophon and the History of his Times*, London/New York.

Flower, M. A. (ed.) (2017), *The Cambridge companion to Xenophon*, Cambridge.

Gray, V. J. (1989) *The character of Xenophon's Hellenica*. London: Duckworth.

Hobden, F. & Tuplin, C. J., (eds.) (2012), *Xenophon: ethical principles and historical enquiry*, Leiden.

Kapellos, (2019) A., *Xenophon's Peloponnesian War*, Berlin.

Krentz, P. M. (ed.). (1995) *Hellenika II.3.11-IV.2.8*. Warminster.

Krentz, P. (1982) *The Thirty at Athens*, Ithaca.

Krentz, P. (1989) *Hellenica I-II.3.10*, Warminster.

Soulis, E. M. (1972). *Xenophon and Thucydides. A study on the historical methods of Xenophon in the Hellenica with special reference to the influence of Thucydides*, Athens.

Strassler, R.B., Marincola, J., Thomas, D., (2009) *The Landmark Xenophon's Hellenica*, New York.

Tuplin, C. J. (1993) *The failings of empire: a reading of Xenophon Hellenica 2.3.11-7.5.27*. Historia Einzelschriften 76, Stuttgart.

Tuplin, C. (ed.) (2004) *Xenophon and his World. Papers from a Conference held in Liverpool in 1999*, Stuttgart.

Ειδική:

- Παπακωνσταντίνου, Κ. (2016) 'Σκέψεις για την κυριαρχία του αθηναϊκού δήμου με αφορμή τη δίκη των στρατηγών μετά τη ναυμαχία στις Αργινούσες (406 π. Χ.)' στο Γιουνι, Μ. (επιμ.), *Δίκαιο και ιστορία. 2, Πρακτικά ΙΗ' συνάντησης ιστορικών του δικαίου, Κομοτηνή, 13-14.11.2015*: 5-20, Αθήνα.
- Cartledge, P. (1987) *Agesilaus and the Crisis of Sparta*, London.
- Davies, P. (2017) 'The Cinadon conspiracy as literary narrative and historical source' στο Pothou, V. & Powell, A. (ed.), *Das antike Sparta*: 221-243, Stuttgart.
- Due, B. (1991). 'The return of Alcibiades in Xenophon's *Hellenica* I. IV, 8-23', *Classica et Mediaevalia*, XLII, 39-53.
- Due, B. (1983) 'The trial of the generals in Xenophon's *Hellenica*', *Classica et Mediaevalia* XXXIV: 33-44.
- Gray, V. J. (1981) 'Dialogue in Xenophon's *Hellenica*', *Classical Quarterly* XXXI: 321-334.
- Harding, P. E. (1988) 'King Pausanias and the restoration of democracy at Athens', *Hermes*, CXVI: 186-193.
- Higgins, W. (1977) *Xenophon the Athenian. The problem of the Individual and Society of the Polis*, Albany.
- Hirsch, S.W. (1985) *The Friendship of the Barbarians: Xenophon and the Persian Empire*, Hannover/London.
- Humble, N. M. (2004) 'Reality and ideology in the representation of women and war in Xenophon' *The Ancient World* 35 (τόμ. 2): 166-183.
- Kane, J. (1990) 'Greek values in Xenophon's *Hellenica*' στο Loizou, A. & Lesser, H. (επιμ.), *Polis and politics: essays in Greek moral and political philosophy*: 1-11, Avebury.
- Kapellos, A. (2019). 'Xenophon and Lysias on the Arginousai trial', *Erga-Logoi*, 7 (τόμ. 2): 19-44.
- Kapellos, A. (2013) 'Xenophon and the execution of the Athenian captives at Aegospotami', *Mnemosyne*, Ser. 4, 66 (τόμ. 3): 464-472.
- Lang, M. L. (1992) 'Theramenes and Arginousai'. *Hermes*, CXX, 267-279.
- Lavelle, B. M. (1988) 'Adikia, the Decree of Kannonos, and the trial of the generals', *Classica et Mediaevalia* XXXIX: 19-41.
- Lazenby, J. F. (1997) 'The conspiracy of Kinadon reconsidered', *Athenaeum*, 85 (τόμ. 2): 437-447.
- Occhipinti, Egidia (2017). 'Xenophon's reading of Herodotus: mythical patterns and «national» stereotypes', *Incidenza dell'Antico* 15: 9-30.